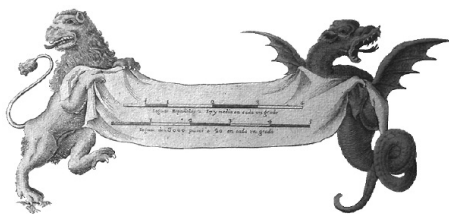

Full informatiu núm. 7
desembre de 1992

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
Institut Cartogràfic de Catalunya
Cartoteca de Catalunya

Adreça: Alfons XII, 19 – Telèfon 209 15 10 – 08006 Barcelona
Adreça postal (ICC): Balmes, 209-211 – 08006 Barcelona
Telèfon 343 (93) 218 87 58 – Tèlex 98471 – Telefax 218 89 59

1. HISTÒRIA

La Cartoteca de Catalunya (CTC), creada l'any 1985 (decret 73/1985 del 3 d'abril) i oberta al públic el 12 de març de 1986, és una secció de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, organisme autònom del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya. La seva missió és el recull, la conservació i la difusió de material cartogràfic.

2. DESCRIPCIÓ DELS FONDS

La condició de cartoteca general que té la CTC implica que els seus fons cobreixen tant cronològicament com geogràficament i temàticament un espai amplíssim. El volum principal de material correspon a documents cartogràfics, però es disposa també d'un arxiu fotogràfic, un fons documental i una biblioteca, estretament relacionats amb la cartografia.

2.1 Fons cartogràfic

Està format per mapes originals, la majoria impresos i una petita part de manuscrits, i per edicions facsímils. Cronològicament es poden trobar des de les formes més primitives de representació cartogràfica fins a la cartografia moderna, passant per portolans, mapes del renaixement i cartografia temàtica i institucional del segle XVIII i sobretot del XIX. Geogràficament, tot i que una part significativa dels mapes són referits a Catalunya, hi ha una bona representació de cartografia de la resta de l'estat espanyol i de l'estranger. Un volum molt important dels fons correspon a cartografia del segle XX: es poden consultar mapes topogràfics, temàtics, plànols etc, així com cartografia aixecada per nous procediments: ortofotomapes, d'imatge de satèl·lit, etc. Un dels aspectes més potenciats a la CTC és la cartografia topogràfica i general de tot el món a escales mitjanes. A més de les col·leccions referides a Catalunya i Espanya (MTN 1:50 000, etc) s'ha posat èmfasi en l'obtenció de col·leccions de l'estranger (vegeu la llista de mapes en sèrie). El fons cartogràfic es complementa amb un bon nombre d'atles generals, nacionals i temàtics.

La CTC disposa també d'uns fons especials que s'han conservat separats per motius diversos: una col·lecció de mapes municipals de Catalunya procedents de la Diputació de Barcelona, una col·lecció de facsímils i una col·lecció formada per un dels exemplars que es lliuren per Dipòsit Legal de tota la producció cartogràfica impresa a Catalunya.

La col·lecció de mapes en sèrie cobreix les següents àrees:

Andalusia 1:25 000	Austràlia 1:1 000 000; 1:250 000
Barcelona (antiga àrea metrop.) 1:10 000	Àustria 1:100 000; 1:200 000
Barcelona (antiga corp. metrop.) 1:5 000	Bèlgica 1:100 000; 1:50 000
Castella i Lleó 1:250 000	Belize 1:50 000
Catalunya 1:100 000; 1:50 000; 1:25 000; 1:5 000	Benin 1:200 000*
Espanya 1:800 000; 1:400 000; 1:200 000; 1:100 000; 1:50 000; 1:25 000; 1:5 000	Bioko (Guinea Equatorial) 1:50 000*
Àfrica 1:2 000 000	Bolívia 1:500 000*; 1:100 000*
Alemanya (antiga RDA) 1:200 000; 1:50 000	Botswana 1:500 000
Alemanya (RFA, ant. 1991) 1:250 000; 1:200 000; 1:100 000; 1:50 000	Burkina Faso 1:200 000*
Amèrica 1:250 000	Camerun 1:200 000*
Andorra 1:10 000	Canadà 1:250 000
Angola 1:250 000; 1:100 000	Cap Verd 1:25 000
Argentina 1:500 000; 1:250 000; 1:100 000; 1:50 000	Congo 1:200 000*
	Costa Rica 1:50 000
	Dinamarca 1:200 000; 1:100 000; 1:50 000
	Dinamarca (Groenlàndia) 1:1 000 000; 1:250 000

Estats Units 1:500 000; 1:100 000*	Països Baixos 1:500 000; 1:250 000
Estats Units (Alaska) 1:250 000	Panamà 1:500 000*
Filipines 1:250 000	Paraguai 1:500 000; 1:250 000; 1:100 000; 1:500 000; 1:100 000*
Finlàndia 1:200 000; 1:100 000; 1:500 000	Polònia 1:100 000; 1:500 000
França 1:250 000; 1:100 000; 1:500 000; 1:250 000	Portugal 1:250 000; 1:200 000; 1:100 000; 1:500 000; 1:250 000
Gabon 1:200 000*	Regne Unit 1:250 000; 1:100 000; 1:63.360; 1:500 000; 1:250 000
Gàmbia 1:500 000	República Centrafricana 1:200 000*
Gibraltar 1:250 000*	Senegal 1:200 000*
Grècia 1:500 000; 1:250 000; 1:100 000; 1:500 000	Sierra Leone 1:500 000*
Guatemala 1:500 000	Somàlia 1:125 000; 1:500 000*
Guinea Bissau 1:500 000	Sudan 1:250 000*
Guyana 1:500 000	Suècia 1:500 000; 1:250 000; 1:100 000; 1:500 000
Hondures 1:500 000	Suïssa 1:200 000; 1:100 000; 1:500 000
Hongria 1:200 000*; 1:150 000; 1:100 000*; 1:800 000*	Sud-àfrica 1:250 000
Irlanda 1:250 000; 1:126 720	Swazilàndia 1:500 000
Islàndia 1:250 000; 1:100 000; 1:500 000	Tanzània 1:500 000
Israel 1:250 000; 1:100 000	Timor (Indonèsia) 1:500 000
Itàlia 1:500 000; 1:250 000; 1:200 000; 1:100 000; 1:500 000; 1:250 000	Togo 1:200 000*
Japó 1:200 000	Trinidad 1:250 000
Kenya 1:500 000*	Txad 1:500 000*
Lesotho 1:500 000	Txecoslovàquia 1:200 000; 1:500 000*
Libèria 1:500 000	Uganda 1:500 000
Luxemburg 1:500 000; 1:200 000	Uruguai 1:200 000; 1:100 000; 1:500 000; 1:250 000
Malawi 1:500 000	Xile 1:500 000; 1:100 000; 1:500 000
Mauritània 1:200 000*	Xipre 1:250 000
Món 1:100 000 000*; 1:250 000; 1:100 000 000; 1:250 000	Zàmbia 1:500 000
Nigèria 1:100 000*; 1:500 000*	
Noruega 1:500 000	
Nova Zelanda 1:250 000; 1:500 000*	

Les sèries marcades amb un asterisc són les incorporades l'any 1992. Cal remarcar que no totes aquestes sèries són completes. Per saber de quins fulls disposa la CTC s'han de consultar els gràfics que es troben juntament amb els catàlegs.

2.2 Fons bibliogràfic

Té bàsicament el caràcter de biblioteca de suport i referència en l'estudi dels documents cartogràfics. També compta amb un fons especial –Josep M. Puchades– constituït per llibres i fullets de caire geogràfic referits bàsicament a Catalunya, un fons de revistes nacionals i internacionals relacionades amb la història de la cartografia i el món de les cartoteques, així com un apartat de fulls solts i literatura grisa que aplega el material que no es troba en els circuits normals de difusió, apartat que conté també les actes i comunicacions de diversos congressos internacionals relacionats amb el tema. Es complementa amb la biblioteca tècnica especialitzada de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, que pot consultar-se en línia des de la CTC.

2.3 Fons fotogràfic

Està format per fotografies en diferents suports i per microformes que reproduïxen material cartogràfic referit a Catalunya i dipositat en d'altres institucions catalanes, de la resta de l'estat espanyol i de l'estranger, i també dels fons de la CTC. Des de 1989 també disposa del Fons Cuyàs que recull un gran nombre de vistes de pobles i ciutats, tradicions, monuments, etc. referits a l'àrea de parla catalana. També compta amb una col·lecció de fotografies aèries obliques de l'any 1929 d'alguns indrets de Catalunya, del fotògraf Josep Gaspar.

2.4 Fons documental

Aquest fons el constitueixen documents de molt diversa procedència, d'entre els quals es poden consultar la documentació personal d'Eduard Fontserè, donat per la seva filla Maria Fontserè, Vda. Iglésies, i el material aplegat per l'Oficina d'Informació Urbanística (OIU), cedit pel Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i format per plans aprovats per les diferents comissions d'urbanisme, referents a Catalunya i fins l'any 1980.

3. INCREMENT DEL FONTS DURANT L'ANY 1992 I NOMBRE TOTAL DE PECES CONSULTABLES

	Increment 1992	Total
Fons cartogràfic:		
Fons especials	385	34 903 registres
Fons general	38 160	82 820 registres
Total		<u>117 723 registres</u>
Fons bibliogràfic:		
Fons especials		7 980 registres
Fons general	1 219	5 436 registres
Total		<u>13 416 registres</u>
Fons fotogràfic:		
Fons especials		17 500 registres
Fons general	389	17 111 registres
Total		<u>34 611 registres</u>
Microformes		17 600 microformes

4. SERVEIS

4.1 Consulta dels fons

Vegeu el quadre de la pàgina següent.

4.2 Servei d'informació

La CTC facilita a l'usuari informació relacionada amb història de la cartografia, documentació sobre altres cartoteques (adreça, fons, condicions de consulta, serveis de reproducció, etc), cartoteconomia, etc.

4.3 Servei de fotocòpies

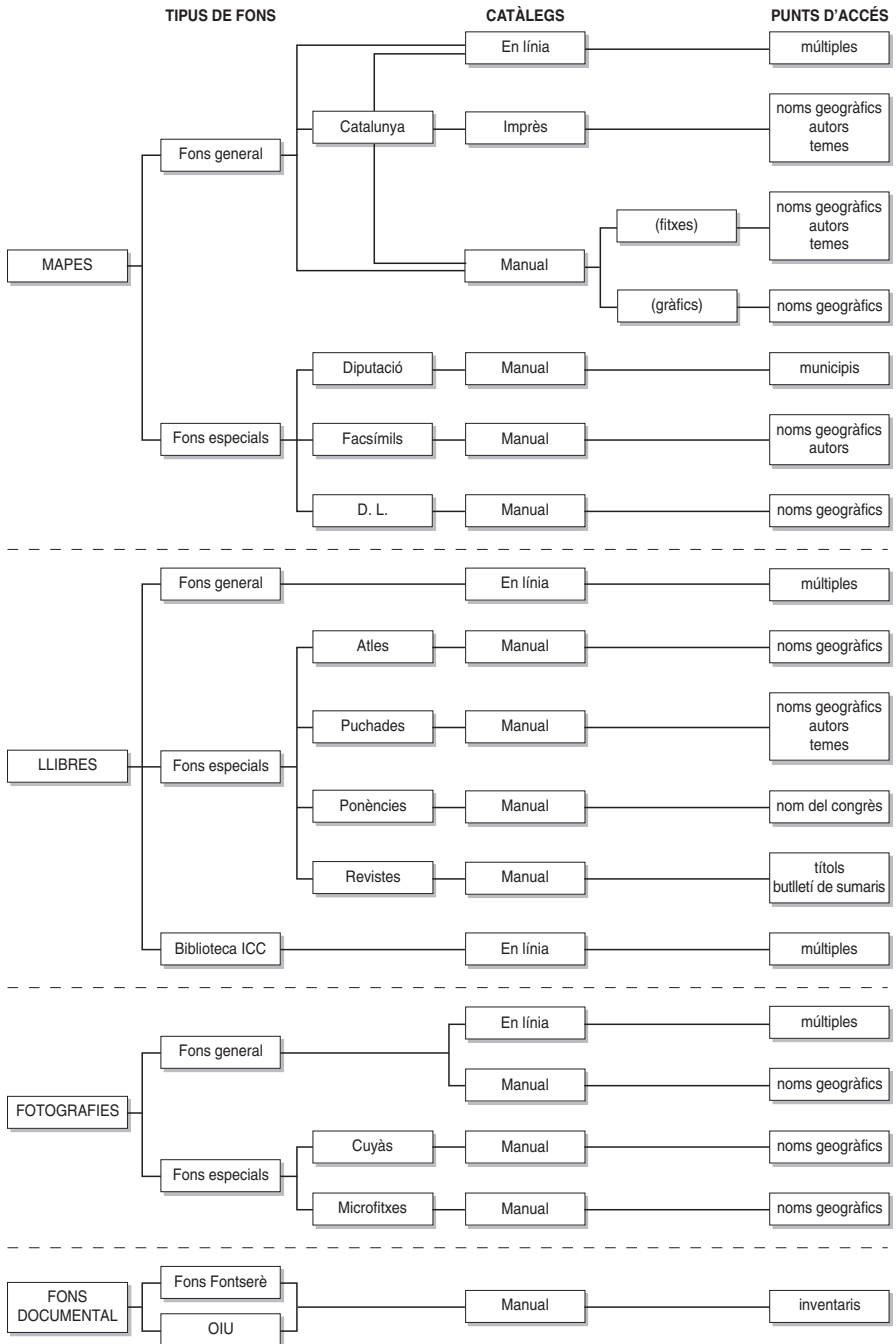
La CTC ofereix un servei de reproducció dels seus fons. Cal consultar cada cas amb el personal de la cartoteca ja que no tot el material es pot reproduir, bé per l'estat de conservació del material o per altres causes.

5. HORARIS

Dilluns	9 - 14 h	16 - 18.30 h	Dijous	9 - 14 h	16 - 18.30 h
Dimarts	9 - 14 h	16 - 18.30 h	Divendres	reservat per a visites col·lectives	
Dimecres	9 - 14 h	16 - 18.30 h			

Vacances d'estiu: La CTC tanca de l'1 al 31 d'agost.

Consulta dels fons

6. NORMES

- La primera vegada que es fa una consulta a la CTC cal omplir una fitxa d'usuari. A partir d'aquest moment i per a les successives visites només cal signar en el llibre de registre d'entrades.
- Per consultar el material, excepte la producció bibliogràfica de l'ICC que és de lliure accés, l'usuari ha d'emplenar una butlleta de petició per cada document.
- El material cartogràfic es consulta amb l'ajuda d'un full de metacrilat que s'ha de col·locar sobre el document.
- No hi ha servei de préstec.

7. ACTIVITATS DE L'ANY 1992

7.1 Usuaris i visites col·lectives

- Nombre d'usuaris durant l'any 1992: 766
- Nombre de visites col·lectives: 10

7.2 Publicacions

- CALENDARI 1993 de l'Institut Cartogràfic de Catalunya: "Europa"
- CASASSAS, A.M.; MONTANER, M.C.: *Catàleg general de la Cartoteca de Catalunya: I - Cartografia de Catalunya*. Barcelona: Institut Cartogràfic de Catalunya, 1992
- COLOMER, I.M.: *Cartografia Peninsular (s.VIII-XIX)*. Barcelona: Institut Cartogràfic de Catalunya, 1992
- GALERA, M.: "Vistes i plànols de Barcelona: 1572-1850: reflexions amb motiu d'una exposició". *Serra d'Or*, 338 (abril 1992), p. 23-27
- GALERA, M. (amb la col·laboració d'CASASSAS, A.M.): *Barcelona ciutat olímpica de 1992, vista a través de la seva història. Exposició de plànols i vistes de 1572 a 1850*. Barcelona: Sala d'Art Artur Ramon, 1992
- GALERA, M.: "Barcelona als ulls dels cartògrafs". *Barcelona: metròpolis mediterrània*, núm. 22, 1992, p. 14-15 (Revista editada en quatre llengües: català, castellà, anglès i francès)
- MONTANER, M.C.: "La Cartografia de Copenhaguen en el segle XIX". *Revista Catalana de Geografia*, núm. 19, (setembre 1992), p. 17-25
- MONTANER, M.C.; A.M. CASASSAS: "Els mapes excursionistes de l'editorial Alpina (I). *Butlletí: Unió Excursionista de Vic*, núm. 206, (gener-maig 1992), p. 17-22 i (II) núm. 207, (juliol-desembre 1992), p. 3-7

7.3 Congressos

- Organització de la VIIIth Conference LIBER Groupe des Cartothècaires (Barcelona, del 28 de setembre al 2 d'octubre)
- II Congrés: El nostre patrimoni cultural: La defensa dels fons bibliogràfic, documental i gràfic. Societat Arqueològica Lul·liana: *El patrimoni cartogràfic. Passat i present dins l'àmbit mallorquí*. Ponent: M. GALERA (Palma de Mallorca, del 26 al 29 de febrer)
- IMCOS. International Map Collectors' Society. Reunió anual (Londres, juny). Congrés (Madrid, octubre)

7.4 Conferències

- GALERA, M.: *La Cartografia de les ciutats catalanes: 1563-1800*. Societat Catalana de Geografia (Barcelona, 12 de juny)

7.5 Cursos

- Organització del III curs d'Història de la cartografia en col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona: *La cartografia italiana*. Ponents: E. CASTI, M. MILANESI, L. ROMBAI, V. VALERIO, (Barcelona, del 17 al 21 de febrer)

- Col·laboració en el Master de biblioteconomia. Universidad del País Vasco: *Materiales cartográficos: catalogación y organización*. Ponent: A.M. CASASSAS (Vitoria-Gasteiz, del 3 al 6 de febrer)

7.6 Altres

- Corresponsalia per a l'estat espanyol de la publicació *Bibliographia Cartographica*, editada a Berlín
- Presidència del Bureau des Cartothécaires de LIBER (des d'octubre 1992)

8. ACTIVITATS PREVISTES PER A L'ANY 1993

- IV curs d'Història de la cartografia: *La cartografia dels Països Baixos* (Barcelona, del 15 al 19 de febrer)
- Organització, dins del Congrés IFLA 1993 que se celebrarà a Barcelona el mes d'agost, de la reunió de la *Map Libraries section*